



ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Markovej a členiek JUDr. Dariny Ličkovej a JUDr. Júlie Horskej v právnej veci žalobcu: **Ing. J.B.**, r.č. X., D.P.X., proti žalovanej: **JUDr. M. L.**, Ul. M.R.X., L., správkyňa konkurznej podstaty úpadcu P.d.P.v likvidácii, D.P., IČO: X., o určenie poradia pohľadávky prihlásenej do konkurzu, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 25. októbra 2006, č.k.: 54 Cbi 21/2002 – Km - 100, do časti, ktorou žalobu zamietol, takto

r o z h o d o l:

Napadnutý rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 25. októbra 2006, č. k. 54 Cbi 21/2002-100 sa v napadnutej časti **p o t v r d z u j e.**

Žalovanej sa náhrada trov odvolacieho konania **nepriznáva.**

O d ô v o d n e n i e:

Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom z 25. októbra 2006, č.k.: 54 Cbi 21/2002 – Km – 100 určil, že z pohľadávky žalobcu, prihlásenej do konkurzu vedeného na majetok úpadcu: P.d.P.v likvidácii, D.P., IČO: X. na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod č.k.: 47-24 K/375/1998, ktorá bola zistená na prieskumnom pojednávaní 10. januára 2002 vo výške

2 583 352,- Sk, je časť tejto pohľadávky vo výške 791 246,- Sk pohľadávkou I. triedy.

Vo zvyšku súd žalobu zamietol a žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov prvostupňového a odvolacieho konania.

Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa vyplýva, že žalobca žalobou žiadal, aby súd rozhodnutím určil, že jeho pohľadávka prihlásená do konkurzu vedeného na majetok úpadcu P.d.P. v likvidácii so sídlom D.P. vo výške 2 583 352,- Sk je pohľadávkou I. triedy, a aby uložil žalovanej, aby v súpise pohľadávok úpadcu túto pohľadávkou zaradila do I. triedy. Uviedol, že na prieskumnom pojednávaní žalovaná ako správkyňa konkurznej podstaty uznala pohľadávkou žalobcu vo výške 2 583 352,- Sk, ale zaradila ju do IV. triedy. Žalobca so zaradením pohľadávky nesúhlasil, žiadal o jej prednostné uspokojenie. Svoju žalobu žalobca odôvodnil tým, že jeho pohľadávka vznikla na základe vlastníctva pôdy, trvalých kultúr, transformačného projektu P.d.P. a reštitučného nároku oprávnenej osoby – žalobcu na vydanie majetkového podielu.

Poukázal na ust. § 68 ods. 1 ZKV, podľa ktorého veci, ktoré mali byť vydané oprávneným osobám podľa zákonov upravujúcich zmiernenie niektorých majetkových krívd sa zahŕňajú do podstaty len vtedy, ak nároky neboli v zákonom ustanovených lehotách uplatnené, alebo boli zamietnuté. Pohľadávka – majetkový podiel žalobcu bol v zákonom stanovenej lehote uplatnený a časť bola vydaná. Podľa ust. § 68 ods. 2 ZKV žalobca ako nositeľ pohľadávky na náhradu podľa predpisov uvedených v ust. § 68 ods. 1 ZKV je prednostným veriteľom a v zmysle § 32 ods. 2 písm. a/ ZKV mala byť zaradená jeho pohľadávka ako pohľadávka I. triedy.

Žalovaná tvrdila, že nárok uvedený v prihláške žalobcu nie je pohľadávkou I. triedy, pretože žalobca nie je veriteľom pohľadávky v zmysle § 68 ZKV.

Súd prvého stupňa zistil, že žalobca si do konkurzu vedeného na majetok úpadcu P.d.P. v likvidácii D.P. prihlásil pohľadávkou vo výške 2 583 352,- Sk z titulu reštitučného nároku náhrady za nevydané vinice a sady, a za nevydaný majetkový podiel z transformácie družstva podľa zák. č. 229/1991 Zb. v znení zák. č. 42/1992 Zb.

Prihlásenú pohľadávkou špecifikoval nasledovne:

- 1.) pohľadávka vo výške 429 580,- Sk s prísl., s úrokmi z omeškania vo výške 361 666,- Sk ku dňu vyhlásenia konkurzu, spolu vo výške 791 246,- Sk ako nárok na náhradu za sady a vinice
- 2.) pohľadávka vo výške 637 804,- Sk s prísl., úrokmi z omeškania vo výške 631 695,- Sk spolu vo výške 1 269 499,- Sk ako vlastníctvo nevydanej

časti majetkového podielu úpadcu

- 3.) pohľadávku vo výške 401 447,- Sk s prísl., úrokmi z omeškania vo výške 121 160,- Sk spolu 522 607,- Sk ako vlastníctvo doloženého nevydaného majetkového podielu dlžníka – úpadcu, ktorú poukazuje dohodou o užívaní pozemkov.

Žalovaná na prieskumom pojednávani uznala pohľadávku žalobcu vo výške 2 583 352,- Sk, a preto súd prvého stupňa mal zato, že žalobcova pohľadávka je oprávnená v celej výške vrátane úrokov z omeškania a zaoberal sa len jej zaradením.

Prvostupňový súd vychádzajúc z ust. § 68 ZKV konštatoval, že osobe oprávnenej podľa zák. č. 229/1991 Zb. vznikol nárok na náhradu vo forme peňažného plnenia za trvalý porast v zmysle § 15 ods. 1 až 3 a § 24 ods. 4 zák. č. 229/1991 Zb., a keďže pred vyhlásením konkurzu táto náhrada vyplatená nebola, nárok na túto náhradu je tzv. prednostným nárokom, teda nárokom I. triedy (§ 68 ods. 2 a § 32 ods. 2 písm. a/ ZKV vo vyššie citovanom znení, platnom a účinnom do 31. júla 2000).

Súd prvého stupňa dospel k záveru, že pohľadávka žalobcu vo výške 429 580,- Sk spolu s úrokmi z omeškania vo výške 361 666,- Sk je reštitučným nárokom, a preto je pohľadávka I. triedy. Ide o nárok na náhradu uplatnený podľa príslušných ustanovení zák. č. 229/1991 Zb., ktorý bol riadne uplatnený, preto ide o pohľadávku I. triedy s tým, že do rovnakej triedy patrí aj príslušenstvo pohľadávky.

Zvyšok žalobcovej pohľadávky – náhrada za nevydaný majetkový podiel uplatnený podľa zák. č. 42/1992 Zb. (transformačný zákon) patrí do IV. triedy, lebo nejde o reštitučný nárok, ale o nárok vzniknutý na základe transformačného zákona. Transformačný zákon upravoval postavenie oprávnených osôb a vydávanie majetkových podielov osobám, ktoré sa nestali účastníkom právnickej osoby, ktorá vznikla transformáciou. Žalobca je samostatne hospodáriacim roľníkom, preto má nárok na vyplatenie majetkového podielu. Ide teda o nárok z transformačného zákona, nie o nárok reštitučný.

Preto súd prvého stupňa vo zvyšku žalobu zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 142 ods. 2 OSP vzhľadom na čiastočný úspech účastníkov v prvostupňovom a odvolacom konaní ich žiadnemu z účastníkov konania nepriznal.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca a to do časti, ktorou bola žaloba zamietnutá v zákonom stanovenej lehote a navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti zmenil a určil, že pohľadávka žalobcu prihlásená v konkurze

vedenom na Krajskom súde v Banskej Bystrici sp. zn. 47-24 K 375/1998 vo výške 2 583 352,- Sk je pohľadávkou I. triedy z týchto dôvodov:

Prvostupňový súd neuviedol, z akého dôvodu nepovažuje zák. č. 42/1992 Zb. za zákon upravujúci zmiernenie niektorých majetkových krívd. Má zato, že zákon č. 42/1992 Zb. upravuje pomery medzi členmi družstva a priznáva majetkové práva aj nečlenom družstva. Tento zákon zmierňuje aj majetkové krivdy.

Žalovaná sa písomne k odvolaniu žalobcu nevyjadrila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) prejednal odvolanie žalobcu podľa ust. § 212 ods. 1 OSP s nariadením pojednávania v súlade s ust. § 214 ods. 1 a dospel k názoru, že odvolaniu odvolateľa nie je možné vyhovieť.

Medzi účastníkmi konania nie je sporné, že pohľadávka žalobcu prihlásená prihláškou podľa § 20 ZKV vo výške 2 583 352,- Sk v konkurznom konaní vednom na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 47-24 K 375/98 bola na prieskumnom pojednávaní správkyňou konkurznej podstaty úpadcu P.d.P. v likvidácii, D.P.uznaná čo do dôvodu a výšky. Sporným zostalo jej zaradenie.

Prvostupňový súd z prihlásenej a preskúmanej pohľadávky žalobcu zaradil časť z tejto pohľadávky, a to vo výške 791 246,- Sk do I. triedy. Vo zvyšku žalobu žalobcu t.j. o zaradenie 1 792 106,- Sk do I. triedy zamietol, čím v tejto časti pohľadávky platí zaradenie tak, ako ho zaradila žalovaná – správkyňa konkurznej podstaty na prieskumnom pojednávaní dňa 30. januára 2002.

Žalobca v odvolaní uviedol, že nesúhlasí s právnym názorom prvostupňového súdu, podľa ktorého náhrada za nevydaný majetkový podiel vo výške 1 792 106,- Sk uplatnený podľa zák. č. 42/1992 Zb. nie je reštitučným nárokom, a preto patrí do IV. triedy.

Podľa ust. § 68 ods. 1 ZKV veci, ktoré majú byť vydané oprávneným osobám podľa zákonov upravujúcich zmiernenie niektorých majetkových krívd, sa zahŕňajú do podstaty len vtedy, ak nároky neboli v zákonom ustanovených lehotách uplatnené alebo boli zamietnuté. Pod zákonmi upravujúcimi zmiernenie niektorých majetkových krívd treba rozumieť zákon č. 403/1990 Zb. o zmiernení následkov niektorých majetkových krívd v znení zákonov č. 458/1990 Zb. a č. 137/1991 Zb., zákon č. 87/1991 Zb. o mimosúdnych rehabilitáciách, zák. č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku. Ako vyplýva z prihlášky žalobcu z 10. januára 2002 tento pohľadávku vo výške (637 804,- Sk a úroky z omeškania 631 695,- Sk ku dňu konkurzu) 1 269 499,- Sk odôvodnil ako nevydanú časť majetkového podielu úpadcu rovnako

ako i pohľadávku vo výške 522 607,- Sk (401 447,- Sk+121 160,- Sk úroky z omeškania ku dňu konkurzu) – podľa zák. č. 42/1992 Zb. Zákon č. 42/1992 Zb. o úprave majetkových vzťahov a vysporiadanie majetkových nárokov v družstvách (tzv. transformačný zákon) upravoval postavenie oprávnených osôb a vydávanie majetkových podielov osobám, ktoré sa nestali účastníkmi právnickej osoby vzniknutej transformáciou. Žalobca – samostatne hospodáriaci roľník sa nestal účastníkom právnickej osoby vzniknutej transformáciou, a preto mu vznikol nárok na vyplatenie majetkového podielu. Nevyplatenie majetkového podielu je pohľadávka žalobcu, ktorú má voči P.d.P. v likvidácii, D.P.

Tzv. transformačný zákon (zák. č. 42/1992 Zb.) ako vyplýva z jeho obsahu a cieľa, nemožno považovať za zákon patriaci do skupiny zákonov upravujúcich zmiernenie niektorých majetkových krívd. Z tohto dôvodu preto na pohľadávku žalobcu vo výške 1 792 106,- Sk nie je možné použiť ust. § 68 ZKV.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto rozsudok krajského súdu v napadnutej časti, ktorou bola žaloba zamietnutá, ako vecne správny podľa ust. § 219 OSP potvrdil.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 224 ods. 1 OSP v spojení s ust. § 142 ods. 1 OSP t.j. podľa úspechu účastníkov v odvolacom konaní. Úspešnému účastníkovi t.j. žalovanej v odvolacom konaní trovy nevznikli, a preto jej ich odvolací súd nepriznal.

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave dňa 7. februára 2008

JUDr. Anna Marková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: